

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 73P/41/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1224200887
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Kosturková
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2024:1224200887.2

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: B. M., nar. XX.XX.XXXX, dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matky - Q. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXXX/XX, W. a otca - F. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXXX/XX, W., zast.: IN FORO - AYRUMYAN advokátska kancelária s.r.o., Uhrova 4, Bratislava, IČO: 51 011 344, v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 18.03.2024, sa otec domáha nariadenia neodkladného opatrenia a začatia konania vo veci samej, ktorej predmetom je úprava výkonu rodičovských práv a povinností k mal. B.. Neodkladným opatrením sa otec domáha nasledovného: „I. Maloletá B., dátum narodenia: XX.X.XXXX, sa dočasne zveruje do osobnej starostlivosti Matky. II. Otec je predbežne oprávnený stýkať sa s Maloletou B., každý párný víkend od piatka od 15.00 hod. nepretržite do nedele do 19.00 hod. III. Každý kalendárny rok počas letných prázdnin v dňoch od 01.07. do 15.07. a od 01.08. do 15.08. bude Maloletá B. u Otca a v dňoch od 16.07. do 31.07. a od 16.08. do 31.08. bude Maloletá B. u Matky. IV. Každý párný rok počas Vianočných sviatkov od 24.12-26.12. a Novoročných sviatkov od 31.12. do 1.1. bude Maloletá B. s Otcom. V. Každý párný rok počas Veľkonočných sviatkov bude Maloletá B. s Otcom. VI. Predbežným miestom prevzatia a odovzdania Maloletej B. je bydlisko Matky na adrese: H. XX, W., Slovenská republika. VII. Matka je povinná Maloletú B. riadne pripravenú odovzdať Otcovi v určenom čase a na určenom mieste. VIII. Otec je povinný Maloletú B. v určenom čase a na určenom mieste prevziať a po skončení styku odovzdať Matke.“ Návrhom na úpravu práv a povinností k mal. B. sa otec domáha nasledovného: „I. Maloletá B., dátum narodenia: XX.X.XXXX, sa zveruje do osobnej starostlivosti Matky. II. Otec je oprávnený stýkať sa s Maloletou B., každý párný víkend od piatka od 15.00 hod. nepretržite do nedele do 19.00 hod. III. Každý kalendárny rok počas letných prázdnin v dňoch od 01.07. do 15.07. a od 01.08. do 15.08. bude Maloletá B. u Otca a v dňoch od 16.07. do 31.07. a od 16.08. do 31.08. bude Maloletá B. u Matky. IV. Každý párný rok počas Vianočných sviatkov od 24.12-26.12. a Novoročných sviatkov od 31.12. do 1.1. bude Maloletá B. s Otcom. V. Každý párný rok počas Veľkonočných sviatkov bude Maloletá B. s Otcom. VI. Predbežným miestom prevzatia a odovzdania Maloletej B. je bydlisko Matky na adrese: H. XX, W., Slovenská republika. VII. Matka je povinná Maloletú B. riadne pripravenú odovzdať Otcovi v určenom čase a na určenom mieste. VIII. Otec je povinný Maloletú B. v určenom čase a na určenom mieste prevziať a po skončení styku odovzdať Matke.“

2. Uznesením Mestského súdu Bratislava II č. k. 73P/40/2024-52 zo dňa 21.03.2024 bola časť návrhu o nariadenie neodkladného opatrenia vylúčená na samostatné konanie.

3. Svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľ odôvodnil nasledovnými skutočnosťami: matka má vo zvyku bez akejkoľvek predchádzajúcej konzultácie s otcom brániť otcovi v styku s maloletou B. a ak dochádza k odovzdávaniu maloletej, tak uvedené je často sprevádzané agresívnym správaním matky voči otcovi, čoho svedkom je aj maloletá B.. Matka s otcom majú uzatvorenú rodičovskú dohodu zo dňa 17.02.2022, kde bolo dohodnuté, že maloletá B. bude v osobnej starostlivosti matky a styk otca sa neupravuje, bude na individuálnej dohode. Otec chce mať aspoň telefonický kontakt s maloletou B. a tak sa jej snaží volať na jej mobilný telefón, matka otcovi úplne zakázala komunikáciu s maloletou B.. Agresivita a neustále obviňovanie otca zo strany matky neprospieva maloletej B., čo núti otca k tomu, aby sa matke vyhýbal, avšak uvedené nie je celkom realizovateľné, keďže otec má záujem zabezpečiť starostlivosť a výchovu o maloletú B.. Matka zabraňuje otcovi vo výkone jeho rodičovských práv. Nedovolí mu vedieť ako sa učí v škole, nepodáva mu pravdivé informácie o jej zdravotnom stave. V čase, keď bola maloletá B. v starostlivosti otca po dobu takmer 5 mesiacov, tak otec pre maloletú B. zabezpečil všetky základné potreby, ktoré jej pri matke chýbali. Maloletá B. má u otca zariadenú izbu, počítač, hračky, šatstvo a všetko potrebné. Matka zabraňuje styku otca s maloletou dcérou a tak ju chcel vídavať aspoň po škole. Otec ju čakal pred školou ZŠ T., no keď sa o tom matka dozvedela, tak ju začala zo školy brávať ona a maloletú B. odstrkávala preč, aby si otca nevšimala. Otec prispieva na výživu maloletej B. mesačne vo výške 215,00 eur. Otec poukazuje na to, že potreba upraviť práva a povinnosti rodičov k maloletej B. vyplýva z toho dôvodu, že sa nevie s matkou dohodnúť a matka odmieta v danej veci rozumne komunikovať. Snaha matky obmedzovať styk otca s maloletou B. podporuje vydanie neodkladného opatrenia, čím by sa otcovi priznal čas a podiel na výchove maloletej B., pretože otec si je vedomý toho, že maloletá B. je vo veku, kedy možno ešte dokáže ovplyvniť výchovu matky a jej vplyvy na maloletú B., ktoré nie sú pre jej duševný, psychický rozvoj najlepším vzorom. Maloletej B. sa matka nevenuje tak, ako to dieťa v jej veku vyžaduje. Matka má ešte okrem maloletej B. ďalšie dve deti vo veku 8 rokov a najmenšie má pár týždňov. Otec sa obáva o jej vývoj, pretože maloletá B. nešportuje, nemá koníčky, matka jej zakazuje socializáciu s kamarátkami, nevenuje jej čas s prípravou do školy, čo sa odzrkadľuje na jej známkach. Dokonca v správach, ktoré posielala otcovi, sa vulgárne vyjadruje na adresu maloletej B. a poukazuje na to, že je úplne ukradnuté, ako sa učí a že je sprostá. Naopak otec, keď je s maloletou B., tak sa jej snaží vynahradiť všetok stratený čas, berie ju na výlety, na ryby, platí jej koníčky, ktoré jej matka aj tak zakáže, kúpi jej oblečenie a obuv, hračky, sladkosti. V čase, keď ju doslova „odhodila“ k otcovi na takmer pol roka, bolo vidno, že maloletá B. je šťastná, zlepšila sa v škole, nemala stres, bola v pokojnom prostredí, kde dostala všetko potrebné, čo chcela. Vzhľadom na vyššie uvedené skutkové okolnosti je otec toho názoru, že je splnená podmienka odôvodnenej potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania, a že v danom prípade je aj reálny predpoklad, že môže byť a aj je ohrozené ústavné právo otca na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Matka otcovi od narodenia maloletej B. spôsobuje problémy v styku s maloletou a jediné, o čo jej ide, sú peniaze na výživné, z ktorých maloletá B. nemá žiadny ošoh, pretože zakazuje jej akékoľvek koníčky, nepodieľa sa na jej výchove v takej miere, akú si také malé dieťa zaslúži, nemôže používať ani telefón ani počítač. Zakazuje otcovi vidieť informácie o maloletej B. v školskom systéme Edupage, resp. zrušila mu tam prístup.

4. K návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia boli priložené nasledovné listiny: rodný list maloletej, dohoda rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a úprave výživného k maloletému dieťaťu zo dňa 17.03.2022, fotokópia návrhu na zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti zo dňa 14.02.2023, pracovná zmluva uzatvorená medzi T., Y..X.. a F. Š. zo dňa 10.06.2022, dodatok k pracovnej zmluve zo dňa 22.08.2023, sms komunikácia medzi matkou a otcom bez špecifikácie dátumu.

5. Lustráciou vykonanou v súdnom registri bolo zistené, že doposiaľ bolo o mal. B. rozhodované nasledovne:

- rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 17P/44/2013-57 zo dňa 24.07.2013 súd zveril mal. B. do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazal k plateniu výživného od 01.12.2012 sumu 120,00 eur mesačne vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred matke maloletej a zročné výživné za obdobie od 01.12.2012 do 31.07.2013 v celkovej sume 960,00 eur súd povolil otcovi splácať po 30,00 eur mesačne spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok od augusta 2013;
- rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 20P/274/2013-54 zo dňa 13.12.2013 bol zamietnutý návrh otca o zníženie výživného;

- rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 68P/94/2021-57 zo dňa 17.03.2022 bola schválená rodičovská dohoda nasledovného znenia: „Obaja rodičia sú oprávnení mal. B. zastupovať a spravovať jej majetok. Súd zvyšuje výživné otcovi k mal. B. zo sumy 120 eur na sumu 200 eur mesačne s účinnosťou od 06.05.2021, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet matky č. ú. X. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX. Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 06.05.2021 do 31.03.2022 v celkovej sume 865 eur súd povoľuje otcovi splácať v splátkach po 15 eur mesačne spolu s bežným výživným na účet matky č. ú. X. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX počínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Na žiadosť rodičov súd styk otca s mal. B. neupravuje.“;

- uznesením Okresného súdu Bratislava V č. k. 73P/42/2023-10 zo dňa 13.03.2023 súd zastavil konanie na návrh otca o zmenu zverenia mal. dieťaťa.

6. V súčasnosti je na tunajšom súde vedené konanie pod sp. zn. 73P/40/2024 o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. B..

7. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej ako „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa používajú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej ako „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 328 ods. 1, 2 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

12. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa § 329 ods. 3 CSP, ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

15. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

16. Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom mimosporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravu nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má predbežný

charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle Civilného sporového poriadku je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Zároveň súd pred samotným nariadením neodkladného opatrenia nezisťuje všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie, nakoľko sa jedná o dočasnú úpravu práv a povinností, ktorá nevyžaduje zdĺhavé dokazovanie a konanie. Preto sú pre súd podstatné listinné dôkazy predložené spolu s návrhom ako aj samotný návrh, z ktorého súd vychádza.

17. Súd pri rozhodovaní o úprave rodičovských práv a povinností pred začatím konania alebo po jeho začatí v prvom rade prihliada na záujem maloletého dieťaťa. Podľa Civilného mimosporového poriadku ako prostriedok na ochranu záujmu maloletých detí slúži práve inštitút neodkladného opatrenia. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle Civilného sporového poriadku je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a osvedčil aj potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Zároveň súd pred samotným nariadením neodkladného opatrenia nezisťuje všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie, nakoľko sa jedná o predbežnú úpravu práv a povinností, ktorá nevyžaduje zdĺhavé dokazovanie a konanie. To však neznamená, že neodkladné opatrenie môže súd vydať len na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Preto sú pre súd podstatné listinné dôkazy predložené spolu s návrhom ako aj samotný návrh, z ktorého súd vychádza. V návrhu popísané skutočnosti nemôžu vyvolávať pochybnosti o bezodkladnej potrebe využitia procesného inštitútu neodkladného opatrenia, pretože tento sa má uplatňovať len výnimočne, a to výlučne len v prípadoch riadneho osvedčenia stavu bezodkladnej potreby úpravy pomerov tak, aby sa zamedzilo jeho zneužitiu. Nariadením neodkladného opatrenia navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z uvedeného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nie je teda skutkový stav zisťovaný v plnom rozsahu, ale rozhodujúce skutočnosti musia byť aspoň osvedčené. Toto ohrozenie osvedčeného nároku účastníka musí byť konkrétne, reálne a musí hroziť bezprostredne, keď existencia nároku ešte sama o sebe nie je dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia.

18. Inštitút neodkladného opatrenia predpokladá absenciu vážnejších pochybností o potrebe a dôvodnosti jeho uplatnenia a v konaní starostlivosti súdu o maloleté dieťa má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú tieto práva zjavne ohrozené, a to dočasne, kým o výchove dieťaťa, ktorá je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení zákona o rodine v konaní vo veci samej. V konaní starostlivosti o maloleté dieťa pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky.

19. Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení súd dospel k záveru, že za daných okolností je návrh otca v celom rozsahu nedôvodný. Návrhom o nariadenie neodkladného opatrenia sa otec domáha vydania totožného rozhodnutia ako v konaní vo veci samej, a to v skrátenej procesnej lehote 30 dní, bez vykonania akéhokoľvek dokazovania a bez osvedčenia, že neodkladná potreba zásahu súdu je potrebná. Z návrhu otca vyplýva, že rodičia maloletého dieťaťa nie sú manželia, nežijú v spoločnej domácnosti. Osobnú starostlivosť o maloletú B. vykonáva matka. Otec sa návrhom domáha okrem iného i zverenia maloletej B. do osobnej starostlivosti matky, pričom maloletá sa v osobnej starostlivosti matky už nachádza a i v opačnom prípade by nebol otec aktívne vecne legitimovaný na podanie návrhu na zverenie mal. dieťaťa do osobnej starostlivosti druhej osoby. Otec nijakým spôsobom neosvedčil, že život, zdravie či výchova maloletej B. by boli bezprostredne ohrozené. Zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov formou neodkladného opatrenia bez toho, že by boli osvedčené výnimočné dôvody a reálne osvedčená obava o život a zdravie dieťaťa, by neprimeraným spôsobom zasiahlo do práv druhého rodiča, zvýhodňovalo by jedného rodiča pred druhým a mohlo by tak prejudikovať rozhodnutie vo veci samej. Terajšia situácia v rodine v zmysle

otcom osvedčeného stavu nevyvoláva nevyhnutnosť a naliehavosť potreby zabezpečiť ochranu práv a právom chránených záujmov maloletého dieťaťa, stabilizáciu jeho výchovného prostredia, a teda aj potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania. Z podaného návrhu je zrejmé, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, maloleté dieťa žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorá aj reálne zabezpečuje starostlivosť. V tomto smere nie je nutné duplikovať už existujúci stav nariadením neodkladného opatrenia, ktoré neslúži na takéto účely.

20. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.